

Abstrakt (CZ)

Trestný čin vraždy a zabití podle § 140, § 141 tr. zák.

Cílem této práce je především poskytnout komplexní rozbor skutkových podstat trestných činů vraždy a zabití. Poslední rekonstrukce z roku 2009 přinesla do trestního zákoníku větší diferenciaci úmyslných usmrcení, což se projevilo jednak v rozšíření skutkové podstaty trestného činu vraždy a zároveň v zavedení zcela nové skutkové podstaty trestného činu zabití. Tyto změny jsou součástí snahy modernizovat trestní právo hmotné a do jisté míry reflektují posun českého právního řádu směrem k větší konformitě s právními řády typickými v západní Evropě. Zároveň však lze argumentovat, že česká právní úprava úmyslných usmrcení je v mnohých směrech svébytná.

Tato práce analyzuje jednotlivé části těchto dvou skutkových podstat systematicky v pořadí, v jakém je nalezneme v trestním zákoníku. V první kapitole jsou úmyslná usmrcení zasazena do historického kontextu a je proveden rozbor jejich systematiky v nové úpravě. Druhá kapitola se věnuje vraždě prosté a především zkoumá obligatorní znaky její skutkové podstaty, které jsou z větší části stejné i v případě jiných typů vražd a zabití. Třetí kapitola poskytuje náhled na vraždu premeditovanou, zabývá se definicí některých pojmů s ní spojených a vybranými problémy s její aplikací soudy. Čtvrtá kapitola se zabývá nově rozšířeným výčtem okolností umožňujících použití vyšší trestní sazby. Následující kapitola se již věnuje nové skutkové podstatě trestného činu zabití, výkladu klíčových pojmů a vybrané problematice. Poslední kapitola se pak věnuje problematice eutanázie, která představuje další výzvu pro budoucí rozvoj úpravy úmyslných usmrcení.

Zvláštní zaměření této práce spočívalo v analýze aplikační praxe spojené se současnou úpravou a ve výkladu klíčových pojmů. V jednotlivých kapitolách lze nalézt srovnání relevantní judikatury a právních názorů extrahovaných z odborné literatury včetně úvah de lege ferenda.